

Comensém donchs avuy.

Lo primer es un quatre ulls prim y sech, buscador de rahons dins lo seno de las familias, procurador de plets y enredos judicials, federal de la capella fonda per més senyas, que feu propaganda á La Roca, cuan més valdria que la fes per la restauració del Tribunal del Sant Ofici, del que 'n sortiria un bon recaudador de delmes y drets de senyoriu.

Aquet fulano que sas maneras d' obrar son contrarias á sa propaganda (doblé) es aquell que, segons éll, la monarquia cad' any te que passar la frontera, y que si la tenim qu' aguantar es gracias á aquell soldat borratxo de Sagunto y altres tonterias per l' istil.

No, no es per aixó Sr. Fontcuberta; es perquè hi há homes falsos que dihentse federals, demócratas, etc., etc., fan lo joch del caciquisme, y estan suspeditos á la voluntad d' un altre, que predican conciencias y venen vinagre.

Per lo tant, en be de la República li encomaném que no la propagui, que causa mal efecte 'n qui 'l coneix, que 'n La Roca mateix no faltá qui digué: ¿aquet ens ha de portar la República? ¿Jo he de creure á n' aquet que per un miserable tant per cent que te de beneficis vaig tenir de pagar una cosa que jo ignoraba? ¡Anda farsant! y altres queixas per l' istil.

Cregui: en lloch de propagar uns ideals que 'ls destrossa ab sa manera d' obrar, que 'ls deixi en pau y que miri si pot fer pledeijar á familias per unas catorce cuarteras de terreno, ó que indagui per quina causa 's perdé aquell plet y á buscárselas de cualsevol modo, ja qu' es tant poch escrupulós com demostrá ab son discursabalanchada per l' expulsió de La Unió Lliberal de individuos sens causa averiguada y trepitjant Reglaments y sentit comú.

A tot farsant, já la barral

GRUPO REBELDE.

Granollers 9 Abril 1904

Sotanas y faldillas

L'astucia en que las religions s'han afiansat per dominar á l' especie humana, consisteix en la supersticiosa forsa que exerceixen sobre la dona.

Per medi de luxosas exhibicions en que atrauen á los esprits débils; de supersticions qu'encar que ridiculas las presentan adornadas, plenas de misticisme y romántica poesia, logran que las ánimas malaltas, faltas d'una instrucció sana y basada ab las lleys naturals quedin enlluernadas ab lo fals brill de sa indumentaria.

La dona es débil, no degut á sa orga-

nisme, sinó per la relació directe en que está ab la societat; societat descuidada que no sab veure que fins que tindrà á la dona á n'el lloch que li correspón, instruida y despreocupada, no entrarà en el verdader camí de l'emancipació humana.

A ella no se l'ensenya com correspón; tot es fals, mixtificat, ensenyansas allunyadas sempre de la Naturalesa, se la fa esclava del mascle á qui ja de petita li presentan com un superior, superioritat en que l'home després no la sab veurer nula, puig l'ignorancia de las donas, casi sempre es la que domina á las casas en general.

Cuan petita, no mes se li ensenya que tontas niyerias divorciantla del altre sexe; mes gran, lo bon tò y la cortesia consisteix en el desconeixement en absolut de son organisme, res que signifiqui ciencia ni raciocini; cada fase en el desarrollo de sa naturalesa sorprén á sa ignorancia, puig sols sab lo que ab la relació d'amagat apren y encar com á cosa escandalosa.

Per aixó la clericalia las enlluerna ab sa fastuositat, trevalla sas conciencias empobrintlas, y ab tota la vestimenta de l'astucia se las fa sevas.

Per poca iustració que tingués la dona pró sana y ab relació de la Naturaleza 'n fugiria, veuria que gracias al enginy y tramas supersticiosas la fan esclava, débil y sumissa á totas las imposicions.

¿Pot eser católica una dona al sapiguer lo concepte que d'ella 'n te format la religio?

Basta llegir á Sant Paulino, Sant Cipriá, Sant Geroni, Sant Gregori el Gran, Sant Joan Crisóstomo, Sant Bonaventura, Sant Antón, Sant Isidro, el Abat Guyón, Sant Eusebi de Cesárea, Sant Joan Damasceno, Sant Bernat. Escolteu á Sant Joan Crisólogo: «La dona es la causa del mal, l'autora del pecat, la pedra de la tomba, la fatalitat de nostres miseries, la porta del infern».

¡Cuántas barbaritats! Dirá mon lector, donchs aquet Sant ab relació dels anomenats y altres que no anomeno per ser un may acabar, aquest es dels que's quedá mes curt.

Fullegeu l'Eclesiastes cap. VII versicol 26. «Si la dona tingués autoritat, seria contraria son marit. De la dona tingué origen lo pecat, per ella morim tots. Sepárala de las carns perquè no abusi sempre de tú. Mes val que un home't fassi mal que una dona bé....» y altres disbarats per l'istil; llegiu també á Tertuliá: «La furia del Diable no es tant temible com la dona, perquè'l diable está sol y la

dona te l'ajuda del esperit maligne.»

Lo famós Concili cristiá celebrat en Aix-la-Capelle, declará, «que la dona es la vía de la iniquitat, la porta del dimoni, una rassa infernal», fins se celebrá un Concili en Flandes, Sigle VIII, discutint-se si la dona tenia ánima.

¿Pot la dona que raciocini, que no tingui turbadas las facultats mentals-morals, postrarse á las plantas dels autors de tant sacrílegas infamias?

En temps del Papa Gregori VII, cuan encar los capellans estaban ab mes relació ab la Naturalesa, ó siga casats, mireu quina alocució á sas esposas feu el sacerdot Pietro Damiani «seductoras, engrana de Satanás, escoria del Parais, veneno de las ánimas, punyal dels cors, ólivas, llops, sangoneras insaciables.»

Y nosaltres los homes, los sers superiors de la terra, nosaltres hem de veurer á nostras mares, nostras esposas, nostras fillas y nostras germanas postradas als peus de sos detractors?

Si una mica sá tinguessim lo cervell, si una mica de dignitat y amor amidés en nostres cors, no sols no ho permeteríam fentlas entrar en la rahó, sinó que lluitaríam fins veure desaparescuts aquets caus de bruticia, antros de putrefacció moral y causa directe de tots los mals.

CLAR-I-NET.

Al Director de LA TRONADA.

Present.

Ensofrat director y amich: Faltaria á mon deber y á mos sentiments, si deixés de pendre part á la colaboració del valent periódic en perspectiva, encar que ma inteligencia no estigui al nivell de mos sentiments respecte al particular. Me basta lo consignat per sapiguer que no es labor literaria lo que deu ferse á n'ell, puig la veritat, la rahó y la justicia no necessitan heroseig ni vestimentas que ocultin son fondo.

Gran labor es la proposta d'embestir brusco y secament tot lo inhumá y despótic que no sols respira en nostra vila, si que desgraciadament de per tot; vejá-mens é injusticias caciquils que encar que ab molta energía devem combátrelas fins son extermini total.

Al referirme als assumptos polítichs, vull pensar-me que nostra labor será forta contra tot despotisme en l'administració; grans caus del favoritisme ahont sols medran que rastres y la mes vergonyosa petulancia; exércit de parásits que tot ho infestan.